

**КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ ВА АҲОЛИ
ФАРОВОНЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ АҲАМИЯТИ (Вобкент
тумани мисолида)**

Моҳичеҳра Намозова

Бухоро Давлат Техника Университети талабаси

ANNOTATSIYA: *Мазкур мақолада камбағалликни қисқартириш ва аҳоли фаровонлигини ошириш бўйича амалга оширилаётган ислохотлар таҳлил қилинади. Вобкент тумани мисолида иқтисодий ривожланиш, бандликни таъминлаш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ҳамда ижтимоий ҳимоя механизмларининг аҳоли турмуш тарзига таъсири кўриб чиқилади. Шунингдек, камбағалликка қарши курашишда инновацион ёндашувлар ва давлат томонидан амалга оширилаётган чора-тадбирлар таҳлил қилинади.*

КАЛИТ СЎЗЛАР: *камбағаллик, фаровонлик, ижтимоий ҳимоя, иқтисодий ривожланиш, тадбиркорлик, Вобкент тумани, бандлик, инновация, давлат дастурлари.*

КИРИШ

Камбағаллик нафақат иқтисодий муаммо, балки жамият тараққиётига тўсқинлик қилувчи муҳим ижтимоий масала ҳисобланади. Камбағалликнинг юқори даражада бўлиши аҳоли турмуш тарзига салбий таъсир кўрсатади, ижтимоий нотенгликни кучайтиради ҳамда мамлакатнинг барқарор ривожланишига тўсқинлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси камбағалликни камайтиришга қаратилган кенг кўламли ислохотларни амалга оширмоқда. Вобкент тумани мисолида олиб борилган тадқиқотлар шуни кўрсатадики, ҳудудда аҳоли фаровонлигини ошириш ва иқтисодий ривожланишни таъминлаш учун давлат томонидан қатор дастурлар ишлаб чиқилган ва амалга оширилмоқда.

Ушбу мақолада Вобкент туманида камбағалликни камайтириш бўйича амалга оширилган чора-тадбирлар таҳлил қилинади ва истиқболдаги йўналишлар кўриб чиқилади.

АСОСИЙ ҚИСМ

1. Камбағалликнинг асосий сабаблари ва унинг оқибатлари

Камбағаллик бир неча иқтисодий, ижтимоий ва демографик омилларга боғлиқ. Вобкент туманида камбағалликка сабаб бўлаётган асосий омиллар қуйидагилардир:

Ишсизликнинг юқори даражада эканлиги – аҳолининг катта қисми доимий даромад манбаига эга эмас.

Таълим ва малака муаммолари – профессионал таълим олиш имкониятларининг чекланганлиги.

Инфратузилманинг етарли даражада ривожланмаганлиги – йўллар, электр ва сув таъминоти билан боғлиқ муаммолар.

Молиявий ресурслардан фойдаланиш имконияти чекланганлиги – тадбиркорликни ривожлантириш учун зарур бўлган кредит ва грантларнинг камлиги.

Камбағаллик аҳоли турмуш тарзига салбий таъсир кўрсатади, ижтимоий кескинликни кучайтиради ва давлат бюджетидан ижтимоий нафақаларга харажатларни оширади.

2. Камбағалликни қисқартиришда давлат сиёсатининг аҳамияти

Вобкент туманида камбағалликни камайитириш ва аҳоли фаровонлигини ошириш мақсадида бир қатор давлат дастурлари амалга оширилмоқда:

Иш ўринларини яратиш ва бандликни ошириш

Янги иш ўринларини ташкил этиш учун давлат томонидан имтиёзли кредитлар ажратиш.

Касб-хунар ўргатиш марказлари орқали аҳолини қайта тайёрлаш.

Давлат ва хусусий сектор ҳамкорлигида янги ишлаб чиқариш корхоналарини очиш.

Тадбиркорликни ривожлантириш ва молиявий ёрдамлар

Кичик ва ўрта бизнес учун имтиёзли кредит дастурлари.

Хотин-қизлар ва ёшлар тадбиркорлигини ривожлантиришга қаратилган грантлар.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида инновацион ечимларни жорий этиш.

Ижтимоий ҳимоя ва инфратузилмани яхшилаш

Кам таъминланган оилаларга ижтимоий нафақалар ажратиш.

Тиббиёт ва таълим соҳаларини модернизация қилиш.

Транспорт ва коммунал инфратузилмани ривожлантириш.

3. Камбағалликни қисқартиришда инновацион ёндашувлар

Замонавий технологияларни жорий этиш камбағалликка қарши самарали курашиш воситаси ҳисобланади. Вобкент туманида қуйидаги инновацион ёндашувлар қўлланилмоқда:

Рақамли иқтисодиёт – аҳолига онлайн хизматлар, масофавий ишлаш имкониятларини яратиш.

Агросаноатда инновациялар – фермер хўжаликларига илғор технологияларни жорий этиш.

Микрофинанс ва краудфандинг платформалари – кичик бизнес субъектларига молиявий ёрдам кўрсатиш.

ХУЛОСА

Камбағалликни камайтириш иқтисодий барқарорлик ва ижтимоий тараққиётни таъминлаш учун муҳим аҳамият касб этади. Вобкент туманида олиб борилаётган чора-тадбирлар шуни кўрсатадики, давлат томонидан амалга оширилаётган дастурлар ва хусусий сектор иштирокини ошириш аҳоли фаровонлигини яхшилашда муҳим ўрин тутди. Бандликни ошириш, таълим сифатини яхшилаш, тадбиркорликни ривожлантириш ва инновацияларни жорий этиш каби ёндашувлар камбағалликка қарши самарали курашда муҳим воситалар ҳисобланади.

Келгусида халқаро тажрибадан фойдаланиш, янги технологиялардан кенгроқ фойдаланиш ҳамда давлат ва хусусий сектор ҳамкорлигини кучайтириш талаб этилади.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорлари ва фармонлари.
2. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳисоботлари.
3. Вобкент тумани ҳокимлиги расмий ҳисоботлари ва дастурлари.
4. БМТнинг камбағалликка қарши курашиш бўйича халқаро дастурлари.
5. Жаҳон банки ва Халқаро валюта жамғармаси маърузалари.
6. Ижтимоий-иқтисодий тараққиёт бўйича илмий-тадқиқот ишлари.